

verden bortset fra ved Gørtlervej (tidl. Christiansgade). Her ligger **Cafe Lygten** ud til Lygten. Det er et istandsat Utterslev Mark-hus - det eneste Folmer Bendtsens hus, der er tilbage i kvarteret. I modsat retning ses undervisningsbygninger til De tekniske Skoler.

10. Mejeriet Enighedens bygninger er fra 1923-35/38. Nede på Lyngsies Plads står der en buste af Lyngsie, formand for og stifter af fagforbundet SID. Han oprettede mejeriet Enigheden, der blev nedlagt i 1995. Nu udlejes bygningerne til film- og Tv-produktionsvirksomheder. Den nordlige del af grunden er det nybygget, **Enigheds Park**, fra 2007.

11. "Alexandra Plads" og Lygten Station. På tomtepladsen på hjørnet af Frederikssundsvej og Lygten ligger den sidste rest af Alexandervej og kan kaldes Alexandra Plads. Bebyggelsen blev nedrevet i 1985 ved en kondemnering. Op ad "Højbanen til **Nørrebro St.**" er der **Lygten Stationsbygning** oprindelig København L. endestation til Slagerupbanen anlagt i 1906 og banen hertil blev nedlagt her i 1977. Bygningen nu en del af Kulturhus i Bispebjerg-Nordvest. **Nørrebro St.** er fredet og S-banen blev indviet i 1930 og var den første **S-bane i København** fra 1934.

Læs mere om det oprindelige **Nordvestkvarterets historie** i Lokalhistorisk Selskabs bog: Historisk Notat nr. 10: Fra Utterslev Mark til Nordvestkvarteret.

Lokalhistorisk Arkiv, Bispebjerg-Nordvest i Karens Hus, Bispebjerg Bakke 8, 2400 København. NV. i Lokalhistorisk Selskab for Brønshøj, Husum og Utterslev. Kontakt: Næstformand Poul Lindebjerg Jensen, 24 25 34 13 eller Christian Kirkeby 25 26 89 17, hjemmeside: www.lokalhistorie.webbyen.dk
Agendaforeningen Nordvest, Karens Hus, Bispebjerg Bakke 8, 2400 København Kontakt: Formand Tom Jørgensen, 2.tom.joergensen@gmail.com. Hjemmeside: www.agendaforening-nordvest.dk

Tekst og rutelægning: Christian Kirkeby, Lokalhistorisk Selskab 2009.

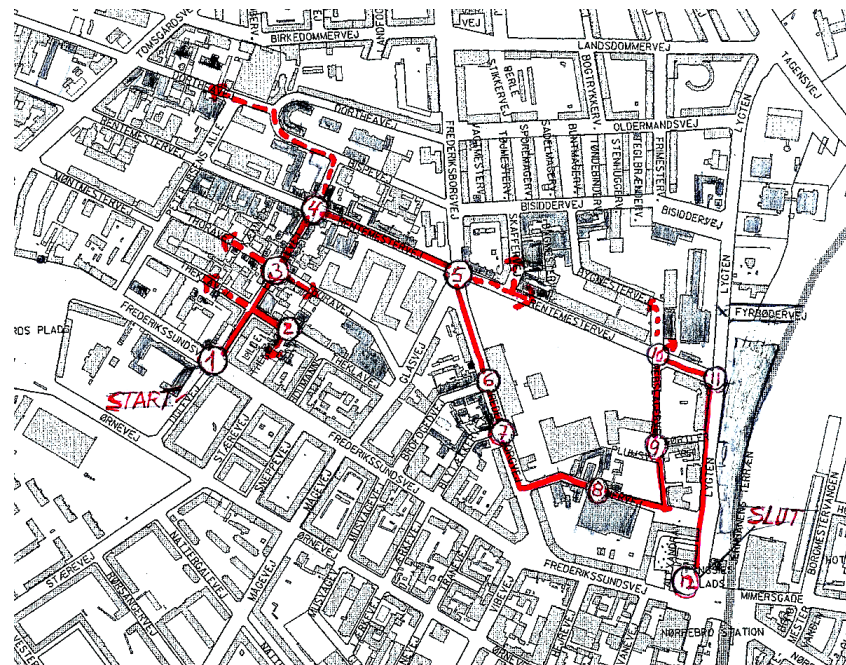
Thoravej v/Provstevej Den røde gavlr er bygning med gendarmene
Hjørnehuset med tårnet skal i fremtidens ses

Rentemestervej set mod Provstevej
Tekno Legetøjsfabrikken var th. set
Peter Ipsens Alle.

Kvartervandring i Nordvestkvarteret Til det ældste Nordvestkvarter, og "industrikvarteret" omk. Rentemestervej med Kvarterløft Nordvests projekter

Tilrettelagt af: Lokalhistorisk Arkiv Bispebjerg-Nordvest i Lokalhistorisk Selskab
Brønshøj, Husum og Nordvest og Agendaforening Nordvest.,
Begge foreninger i Karens Hus, Bispebjerg Bakke 8 2400 København NV.

Turen begynder ved....

1. Frederikssundsvejens Skole på hjørnet af Uglevej. Den nyere del af skolen er fra 1933/35 og opført i nyklassisk stil. Den ældste del af skolen længst mod vest er fra 1904. I 1911 gik der 2200 elever i 3-holdsskift på skolen. Skolen er i dag nedlagt.

På hjørnet at Provstevej mod vest ligger et typisk **Utterslev Mark hus med hjørnetårn**. På hjørnet af Peter Ipsens Allé ind mod byen lå **Peter Ipsens Enkes keramiske fabrik**. Den lukkede i 1955 og det nuværende ejerlejligheds-kompleks blev bygget i 1977. Samme sted ligger **"Møntmesterens Stiftelse"** fra 1570 og flyttede hertil i 1908. Korridorhuset blev ombygget omkring år 2000 og har nu 4 lejligheder pr. etage (v. Peter Ipsens Alle).

2. Lille Theklavej & Thors Dampvaskeri. Op ad Provstevej og Thoravej til Lille Theklavej er der et indhak og her er der bygninger fra det oprindelige Utterslev Mark, som Nordvestkvarteret hed, før det iflg. KRAKs vejviser blev indlemmet i Københavns kommune i 1901. Husene er opført ca. 1886-88. Overfor

Theklavej nr. 26, er **Radioamatørernes hus**. Husets historie kan læses i Historisk notat nr. 11 fra Lokalhistorisk Selskab. Ned ad Theklavejs nordlige side mod øst ligger det fhv. **Thor Dampvaskeri**, som er opført i 1918 i en speciel "barokstil", som er typisk for de ældre industribygninger i Nordvest. Diverse heigh tech. i "**Centrifugen**" bebor nu huset.

3. Thoravej & Provstevej I krydset ses de små huse som var typisk for Utterslev Mark i 1880'erne. Hjørnehuset med hjørnetårnet rummede i 1887-88 en såkaldt **bistation for Estrup Gendarmerikorps** som patruljerede til fods fra Emdrup til Vanløse, Husum samt i selve Utterslev Mark. Det flytted nu til Den gamle By i Århus. Her er en god blanding af beboelse, små virksomheder i baghuse og gårde. Mod vest for enden af Thoravej lå **Schous Sæbefabrikker** med **sæbetårnet**, her ligger **ISS's** nye bygninger fra 1988-96. Ved lokalplanfastsættelse for kvarteret i 1994-95 gik især erhvervsdrivende ind for kvarterets bevarelse med varieret bygningsvolumen og ved **Kvarterløft Nordvest** (fra 2001-2007) bakkede senere en beboerforening **Provstetinget** op i kvarteret. Her findes lidt af det som maleren Folmer Bendtsen søgte i sine "Alexandravejmalerier" i 1930'erne, som nu hedder Rebslagervej ved Lygten St.

4. Rentemestervej, Provstevej. Rentemestervej er en gennemgående vej i hele Nordvestkvarterets længde, og her ligger mange virksomheder. I krydset ligger 5-etagers beboelsesejendomme, og ved siden af er der erhverv i alle mulige typer. Op mod hjørnet til Peter Ipsens Allé lå den bygning, hvor Tekno-legetøjsbilerne blev produceret. Teknofabrikken havde en overgang en afdeling i Kulturhuset Bispebjerg-Nordvest.

På Bispevej lå Schous fabrikkers *plasticfabrik "Plastica"*, bygget i 1942/43 & 56. I dag rummer disse gamle fabrikslokaler forskellige småvirksomheder. Der hvor Sun Filmstue er - i vejgaflen mod vest til Dortheavej - lå Farvemøllen. Virksomheden går helt op til Birkedommervej, hvor et filmstudie er bygget ovenpå et etetages fhv. bilværksted. Længere oppe ad Dortheavej ligger tidligere stærkt forurenende virksomheder i speciel byggestil. Dortheavej 10 er opført i 1900 i nationalromantisk byggestil. Ved Tomsgårdsvej ligger Islamisk Troessamfund i en tidligere laboratoriebygning der bl.a. producerede. Sprit.

5. Schous Fabrikker m.m.

Schous fabrikker i "Utterslev" etableredes i Nordvestkvarteret i 1913 og fabrikken havde sit hovedkontor i stueetagen i beboelsesejendommen på Rentemestervej 28 & 32. Se gitterportene. Over for lå **Schous fabrikkers parfumefabrik**. Den opførte sin produktion i 1977 og blev revet ned i begyndelsen af 1980'erne, Samtidig blev bygningerne af det oprindelige **Bispebjerg Bryggeri fra 1920** nedrevet. Nuværende **Rentemestergård** blev opført i 1986. I 2006-07 blev "gården" ombygget til boliger med mulighed for erhverv, hvor man selv kunne indrette lejlighed med køkken og skillerum samt tilvælge altan. Indre gård bliver internt friareal og ved Glasvej/Thoravej er bygges et P-hus. Det blev til 124 lejligheder.

Overfor på den anden side af Frederiksborgvej, ligger **Glud & Marstrand-grunden** langs Rentemestervej, som på den side oprindeligt hed Løve Allé. På hjørnet lå tidli-

gere en ejendom med **Løve Kro** i stueetagen. Desuden har vi De Tekniske Skoler ud til Frederiksborgvej. Overfor på hjørnet af Skaffervej ligger en hvid bygning, den oprindelige **plastfabrik NJ**. Bygningen er i dag fredet. På Skaffervej holder ungdomsprojektet "**Sjakket**" til, som *støtter* unge med sociale problemer. Bygningens tagkonstruktion er oprindelig fra den kongelige togremise i Hellerup. I dag er bygningen blevet ombygget og renoveret med fondsstøtte.

I forlængelse af De Tekniske skoler ned mod Drejervej og over til Rebslagervej, på den oprindelige **Glud og Marstrands emaljefabrik m.m.** har Søtoftgård fået et **boligbyggeri** primært langs Rentemestervej. Byggeriet er udviklet i samarbejde med Kvarterløft Nordvest. En offentlig park blev tilgodeset, og med et "Nordvesttorv". Det var udbredt ønske ved kvarterløftets start at området skulle være **offentlig park**. Kommunen var skeptisk, men støttede alligevel ønsket. Det bliver til ca. 180 boliger med daginstitution.

Byggeriet blev starten på det **byggeboom der er i Nordvestkvarteret**, som i denne del af bydelen på få år vil øge indbyggertallet med 20%. Kendetegnet for kvarteret er mangfoldighed i bolig & erhverv, (se pkt. 7) samt kvarterløftets skabte kulturtilbud.

6. Frederiksborgvej 35 og Brofogedvej

Frederiksborgvej 35 var tidligere et traktørsted tilbage fra Utterslev Mark-tiden. Huset blev i 1999 totalt renoveret til bolig og virksomhed. Denne side af **Brofogedvej** er typisk Nordvestkvarter fra tiden omkring 1. verdenskrig. I knækket på østsiden ligger en istandsat virksomhed fra 1915, som oprindeligt var **klaverfabrik**. Her findes et fint haveanlæg. I den modsatte ende mod Frederikssundsvej ses på østsiden **byggerier fra 1960'erne og 70'erne**. På vestsiden er der bygget almene boliger ud mod Frederikssundsvej fra 1992 Det betegnes som det mest skæmmende boligbyggeri i kvarteret.

7. Cafe Bondestuen & Blytækkervej: Politistation og Klunsere. På dette hjørne af Frederiksborgvej ses eksempler på *Utterslev Mark-tidens* bygninger. Huset ejes af Avi, som havde en produkthandel i gården, **Blytækkervej 11**. Han lejede ladcykler ud til klunsere, og lod dem sove og vaske sig i gårdens skurbygninger. **Hjørnehuset var politistation** i slutningen af 1800-tallet, og havde arrest i kælderens. **Estrups Gendarm** havde til huse her i 1885, hvorefter de flyttede til Carolinevej, nuværende Provstevej. Lokalrådet ønsker denne hjørnebebyggelse bevaret, som en identitetsskabende faktor i kvarteret.

8. Drejervej, tidligere Dagmarvej. Fra Frederiksborgvej går man ad Drejervej. I "vejknækket" nr. 8-10 & 25, ses eksempler på **Lygtekvarterets** mange ikke-grundmurede, lave erhvervsbebyggelser og skure. **Nr. 6 beboes af Kirkens Korshær**, der siden 1942 har været værested for klunsere, vagabonder og andre hjemløse. Den store bygning ejes af pinsemissionens **Kristne Kulturcenter**, der blev indrettet i 1998-99 i det tidligere Tekniske Selskabs Tekniske skole. Her lå bl.a. bygningskonstruktørskolen og teknikumingeniøruddannelsen.

9. Rebslagervej. Vejen hed oprindeligt **Alexandravej**, og det var her **maleren Folmer Bendtsen** fandt sine motiver. Der er intet tilbage af hans motiv